

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Balıkesir İl Milli Eğitim
Müdürlüğü

“BAŞARI” NEDİR?

Belirlenen bir hedefe
ulaşılması durumu.

“BAŞARILI İNSAN” Kimdir?

Hedefine ulaşan kişi.

Ders özelinde başarısızlıktan bahsedecek olursak;

Daha çok çocuğun ya da gencin uzun süreli,(bir eğitim öğretim döneminden daha uzun süre) hemen her dersten, gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesi ve bu başarısızlığı bir türlü telafi edememesi durumu olarak kabul edilmektedir.

- Sağlıklı ve kendisine yeten bir genç yetiştirmek, okul ve eğitim sisteminin görevi olduğu kadar, aile içinde kurulan ilişkilere ve anne ve babanın kendi sorumluluklarını yerine getirmesine bağlıdır.

EĞİTİM AİLEDE BAŐLAR

- Aile, çocukların yaşamında çocuğun kiŐiliĐinin Őekil almaya baŐladıĐı, kimlik duygusunun, benlik algısının ve özgüven duygusunun kazanıldığı yerdir. Bütün bunlar düşünöldüğünde çocuğun baŐarisında ailenin payı oldukça yüksektir. Anne baba olarak kendi yapabileceğimiz düzenlemeleri, tutum ve davranışları yerine getirdikten sonra çocuğumuzdan başarılı olmasını bekleyebiliriz.

Çocuğunuza Sevgiyi Koşulsuz Sunun

Ailede sevgi gören çocuklar okul ortamında da sıcak ve uyumlu bir arkadaşlık geliştirirken, sevgisiz büyüyen çocuklar ilişkilerinde düşmanlık ve saldırganlık yolunu tutmaktadırlar.

Aile çocuğun başarısını olumlu yönde etkilemek istiyorsa sevgiyi başarıya koşullamamalı, koşulsuz sevgi göstermelidirler. Çocuğa başarının neden önemli olduğunu, başarı için neler yapabileceğini anlatmak gerekir. Çocuğa başarmak için çaba harcadığında elde edeceklerinin çok daha güzel olacağı anlatılmalıdır. Elbette ki başarı gibi başarısızlıklar da olağandır.

|

Ailede Huzur ve Disiplin Ortamını Sağlayın.

Aile içindeki huzursuzluklar ve sevgi-saygı bağlarının bozulduğu bir ev ortamı çocuğun okulda kendini derslerine vermesini olumsuz olarak etkiler.

Anne-babalar çocuğun benlik algısını düşürecekt söz ve davranışlardan kaçınmalı, ders için olduğu kadar eğlence için, sohbet için de çocuklarına zaman ayırmalıdır.

Tutarlı davranan; yani dün, bugün söylediğinin aksini söylemeyen, sabah “evet” dediğine, akşam “hayır” demeyen ailelerin çocuklarında kontrol duygusu gelişir.

Çocuğunuz Tanıyın

Anne babalar çocuklarının akademik yaşamda başarılı olmaları için onların ilgi ve yeteneklerini, algılama ve öğrenme kapasitelerini bilmeli ve çocuklarından buna yönelik bir beklenti içinde olmalıdırlar.

Ondan beklediğiniz davranışları sergileyin.

Okul başarısında ailenin rolü diğer pek çok konuda olduğu gibi çocuğa doğru rol model sunabilmeyi gerektirir. Öğüt vermek yerine örnek davranışlar, göstermeliyiz. Çocuklar duyduklarını değil gördüklerini uygular.

Aile çocuğa başarı noktasında rol model olmak için sorumluluk alma, disiplinli çalışma, zamanı yönetme gibi konularda model olabilmelidir.

Çocuğunuzu başka çocuklarla kıyaslamayın

Aileler çocuklarını hırslandırmak, başarılarını artırmak amacıyla başka çocuklarla kıyaslama yoluna gitseler de bu, çoğu zaman olumlu sonuç vermemektedir.

Aileler bir kıyas yapacaksa kıyas çocuğun geçmiş başarı ya da başarısızlıkları üzerinden yapılmalıdır.

“Geçen dönem bu dersin daha düşüktü, bu dönem notunu epey yükseltmişsin. Emeğinin karşılığını alman beni çok mutlu etti.” gibi övgüyü de içeren çocuğun geçmiş başarısızlığı ile bugünkü başarısını kıyaslama yapılabilir

Çocuğun Hedef Belirlemesine Destek Olunmalıdır

Hedef belirlerken çocuğun ilgileri, becerileri, karakteri, potansiyeli ve performansı göz önünde bulundurulmalıdır.

Çocuklarınızın kapasitesinin üzerinde bir hedefi kendiniz için belirlemeyin, orantısız hedefler çocukta kaygı ve endişeye neden olabilir. Bu da başarıyı olumsuz yönde etkiler.

SORUMLULUK DUYGUSUNU ARTTIRMAYA ÇALIŞIN.

“ Sürekli sorumsuz davranan çocuklar, anne- babaları tarafından sorumlu davranmalarına izin verilmeyen çocuklardır.”

Çocuğunuza sorumluluk vermek kişilik gelişimini pozitif yönde etkileyen ve hızlandıran bir süreçtir.

SORUMLULUKLAR VERİN

Çocuğunuzun evde bazı sorumluluklara sahip olması, onun okuldaki sorumlulukları da üstlenmesine yardımcı olacaktır.

ÇOCUĞUNUZU SOSYAL, SPORTİF, SANATSAL BİR FAALİYETE YÖNLENDİRİN

Çocuğunuzun keyif alarak kendini geliştirdiği herhangi bir aktivite onun mutlu olmasını ve özgüven kazanmasını sağlayacak; çocuğunuz, buradaki motivasyonunu derslerine de aktaracak ve başarısı artacaktır.

BESLENME VE UYKU DÜZENİNE DİKKAT EDİN

Çocuğunuzun düzenli yemek yemesine ve uykusunu almasına özen gösterin. Kahvaltısını yapmadan okula aç gelen çocuk derslerine odaklanamaz. Yeterli seviyede uyumayan çocuk gün boyu uyku halinde olur ve gününü verimli geçiremez.

SAĞLIKLI BİR YAŞAM İÇİN HANGİ YAŞTA NE KADAR UYKU?

- YENİDOĞAN 15-18 SAAT
  - 1-2 YAŞ 12-14 SAAT
  - 7-12 YAŞ 10-11 SAAT
  - 3-6 YAŞ 10-12 SAAT
  - 12-18 YAŞ 8-9 SAAT

DERS ÇALIŞMA PROGRAMI HAZIRLAMASI VE UYGULAMASI İÇİN TEŞVİK EDİN

Ders çalışma programı; zamanı önceden planlanmış amaçlar doğrultusunda belli bir zaman dilimine yaymaktır.

Anne- babalar başarılı olmak için zamanın verimli kullanılmasının önemli olduğunu unutmamalı, çocuklarının günlük planlarını yapmalarında ve uygulamalarında yardımcı olmalıdırlar.

ÇOCUĞUNUZUN KAYGISINI AZALTIN

Eleştirici ve yargılayıcı olmaktan daha çok onu anlamaya çalışın. Olumlu davranışlarını takdir edin.

Anne baba olarak, çocuğunuz ders çalışırken ya da sınava hazırlandığı sırada, onun çalışma isteğini artırmak ve onu çalışmaya teşvik etmek için kaygı yükseltici yaklaşımlardan kaçının. “Bu kadar çalışmayla kazanamazsın...”, “Bu kafayla gidersen zor kazanırsın...” gibi ifadeler kullanmakla çocuğunuzun daha çok çalışmasını sağlayamayacak aksine onun kendine olan güvenini azaltacaksınız. Bunun sonunda ortaya çıkan kaygı, başarıyı olumsuz yönde etkileyen kaygıdır ve çocuğunuz için bununla başa çıkmak oldukça zor olacaktır.

ÇOCUĞUNUZU KİTAP OKUMAYA TEŞVİK EDİN

Çocuğunuzun kitap okumasını ve okuma alışkanlığını kazanmasını istiyorsanız ona model olun. Unutmayın çocuklar söylediklerinizden ziyade yaptıklarınızı örnek alır.

Tüm AİLE birlikte kitap okuma saatleri düzenleyin. İlk başta dikkatini çekebilecek kitapları okumasını sağlayın. Kendi kitabını kendisinin seçmesine izin verin.

Hafta sonları çocuğunuzla birlikte evinizin yakınında bulunan bir kütüphaneye gidip kütüphanede siz kitap okurken çocuğunuzun ödev yapmasını ya da onun da kitap okumasını sağlayabilirsiniz. Kütüphane tecrübesi çocuklar için çok değerlidir. Kütüphaneye üye olmayı da unutmayın.

TEKNOLOJİ KULLANIMINI SINIRLANDIRIN

Amacına uygun kullanıldığında yararlı, kullanılmadığında zararlı olabilen teknoloji konusunda velilere önerimiz, öncelikle çocuklarına zengin ve tatmin edici bir ev ortamı sunmalarıdır. Şu bir gerçek ki; çocukla oyun oynanan, çocuğa değer verilen, konuşulan, etkili sohbet ortamının bulunduğu, kitap okunan ve birlikte nitelikli vakit geçirilen evlerde çocuk kendi doğal akışını yaşar. Bu akışa teknolojinin olumlu kullanımının yararları da olacaktır. Ancak sadece teknoloji asla doğal iletişimin yerini alamaz.

TEKNOLOJİ KULLANIMINI SINIRLANDIRIN

Okul Öncesinde (3-5 Yaş): Günde 30 dakika

İlkokulda : Günde 45 dakika

Ortaokulda: Günde 1 saat

Lisede: Günde 2 saat

NOT: İnternette ne kadar vakit geçirdiğimiz kadar, internette ne yaptığımızın da önemli olduğunu unutmayınız.

ÇALIŞMA ORTAMI OLUŞTURUN

Çocuklar ders çalışırken ve ödevlerini yaparken dışarıdan gelen dikkat dağıtıcı unsurlar odaklanmalarına engel olur. Çocukların evdeki çalışma ortamlarını çocukları destekleyecek şekilde düzenleyin. Çocuğunuzun ders çalışma stillerine müdahale etmeyin. (Ör. müzik dinleyerek, TV izleyerek, halının üzerine uzanarak, kanepenin tepesinde vb.)

Çocuğunuz ödev yaparken, hangi dersten ödev yaptığını ödevinin konusunu sorabilirsiniz. Ödevini size anlatmasını isteyebilirsiniz. Bazı yeni fikirler verebilirsiniz ama lütfen ödevin tamamını oturup siz yapmayın.

ÇALIŞMA ORTAMI OLUŞTURUN

Çocuklar ders çalışırken ve ödevlerini yaparken dışarıdan gelen dikkat dağıtıcı unsurlar odaklanmalarına engel olur. Çocukların evdeki çalışma ortamlarını çocukları destekleyecek şekilde düzenleyin. Çocuğunuzun ders çalışma stillerine müdahale etmeyin. (Ör. müzik dinleyerek, TV izleyerek, halının üzerine uzanarak, kanepenin tepesinde vb.)

Çocuğunuz ödev yaparken, hangi dersten ödev yaptığını ödevinin konusunu sorabilirsiniz. Ödevini size anlatmasını isteyebilirsiniz. Bazı yeni fikirler verebilirsiniz ama lütfen ödevin tamamını oturup siz yapmayın.

BABALARA BİR NOT

•Genel olarak, okulda çocukların sorumluluklarının daha çok anneler üzerinde olduğunu gözlemliyoruz. Çocukların sorumluluklarını anne-babalar paylaşmalıdırlar. Hem anneden hem de babadan alınan duygular, izlenimler, çocuğun duygusal ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bir ebeveynin çocuğunu hayata hazırlamaktan daha önemli bir işi olamaz.

•Yapılan araştırmalarda, bir baba çocuklarıyla ne kadar temas halindeyse, çocuğun zekasının, olgun ve sosyal davranışlarının o derecede yüksek olacağı öne sürülmüştür.

•Babaların çocuğa karşı sıcak davranması, çocuğuyla kurduğu ilişkinin olumlu olması okul başarısını da olumlu etkiler. Erkek çocuklar açısından bu etki daha da belirgindir.

HALA ÖĞRENEN BİRİ OLDUĞUNUZU GÖRMESİNİ SAĞLAYIN.

Öğrenmeyi bırakanlar, yirmi ya da seksen yaşında, yaşlıdır. Öğrenmeye devam eden herkes genç kalır. Hayattaki en güzel şey zihninizi genç tutmaktır.

Henry Ford

Öğrenme şans eseri elde edilemez. Zevkle aranmalı ve özenle katılmalıdır.

Abigail Adams

**2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK
DANIŐMA HİZMETLERİ**

**BİZİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŐEKKÜR
EDERİZ**

